

Täysistunto

Tiistai 7.2.2023 klo 13.59—17.53

9. Hallituksen esitys eduskunnalle eläinlääkintähuoltolaiksi sekä siihen liittyviksi laeiksi

Hallituksen esitys HE 83/2022 vp

Valiokunnan mietintö MmVM 21/2022 vp

Toinen käsittely

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Toiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 9. asia. Nyt voidaan hyväksyä tai hylätä lakiehdotukset, joiden sisällöstä päätettiin ensimmäisessä käsittelyssä. — Avaan keskustelun. Edustaja Eestilä, olkaa hyvä.

Keskustelu

16.55 **Markku Eestilä kok:** Arvoisa puhemies! Tämä hallituksen esitys eläinlääkintähuoltolaiksi ja siihen liittyvät lait ovat ongelmallisia. Sen takia me oppositiopuolueet esitämme tämän lain hylkäämistä. Teen sen sitten puheeni loppuosassa.

Tämä laki on ongelmallinen eläinten omistajille, eläinsuojelulle, eläinlääkäreille ja päivystykselle, joka Suomessa on eläinsuojelun perusta 24/7 eri puolilla Suomea. Nykyinen tilanne on se, että kunnaneläinlääkärit ovat vastanneet hyvin pitkälle toimivista järjestelyistä itse kussakin kunnassa ja eläinten omistajat ovat myös yöaikaan saaneet apua kohtuullisen läheltä ja kohtuullisella hinnalla, mutta valitettavasti tämä hallituksen esitys ja siihen liittyvät lait muuttavat aika oleellisella tavalla kunnaneläinlääkärien virkojen houkuttelevuutta lähinnä sen takia, että tämän lain 9 § rajoittaa kunnaneläinlääkärien normaalityötä normaalitaksalla.

Kunnaneläinlääkäri ei tämän lain mukaan enää saisi leikata esimerkiksi naaraskoiraa, ei saisi tehdä koiralle keisarileikkausta, ei saisi ultrata koiraa, ei saisi ottaa röntgenkuvaa koirasta normaalitaksalla, vaan jos markkinaehtoisuus olisi uhattuna, niin myös kunta perisi sitten maksun asiakkaalta näissä edellä mainituissa tapauksissa. Kun tällä tavalla rajoitetaan kunnaneläinlääkärien työn harjoittamista, silloin on selvää, että kunnaneläinlääkärien työ ei enää ole niin houkuttelevaa kuin tähän saakka, ja siitä seuraa se, että jos kuntiin ei saada eläinlääkäreitä — siellähän on nytkin jo pulaa eläinlääkäreistä — niin silloin juuri tämä päivystys 24/7 vaarantuu. Yleensä kunnaneläinlääkärit haluavat tehdä nimenomaan pieneläinpraktiikkaa sen takia, että tietenkin saavat siitä elinkeinonsa, mutta myös sen takia, että ammatillinen valmius kehittyy, ja kun he joutuvat sitten päivystysaikana esimerkiksi suurelaimelle tekemään keisarileikkauksia ja muita, vaativiakin kirurgisia toimenpiteitä, koska lähin päivystävä suurelaimlinikka saattaa olla satojen kilometrien päässä, niin sen takia koen, että tämmöistä lakiesitystä ei pitäisi eduskuntaan tuoda, koska se saattaa vaurioittaa koko eläinlääkintähuoltoa ja eläinsuojelua, jotka ovat jo kymmeniä vuosia toimineet nimenomaan kunnaneläinlääkäreitten voimin.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 163/2022 vp

Tämä ei tarkoita sitä, että me millään tavalla väheksyisimme yksityistä toimintaa. Meillä on erinomaisia yksityisiä klinikkoja, mutta ne eivät yleensä osallistu suurelainsäilytystyösiin. Kun kuitenkin itse pitkään olen tehnyt suurelainsäilytystyösiä, lemmiä, hevosia, koiria, kissoja, leikannut keisarileikkauksia ja kaikennäköistä muuta hommaa, mitä siihen työhön liittyy, niin koen, että se on hankalaa, jos kunta ja kunnaneläinlääkärit joutuvat oikeudellisesti epävarmaan tilanteeseen sen takia, kun he eivät tiedä, voivatko he suorittaa yöllä tämän toimenpiteen vai eivät ja laskuttaako kunta ja minkä verran ja mikä on se markkinaehtoinen hinta. Tämän takia koen, että tällainen laki aiheuttaa sen verran epävarmuutta, että monet kollegat, joita tunnen, ovatkin jo sanoneet, että he eivät enää kyllä sitten välttämättä tee näitä kunnaneläinlääkäriin hommia, jos he eivät työssään voi enää kehittyä ja tehdä niitä tutkimuksia, mitä he tänä päivänä tekevät. Kunnaneläinlääkäriiittokin on muun muassa todennut, että tässä otetaan takapakkia itse asiassa. Jos nuorille eläinlääkäreille annetaan se kuva, ettei kannata kuntaan mennä kunnaneläinlääkäriin hommia tekemään, koska se automaattisesti tarkoittaa ammatillista taantumista, niin ei tämä laki kyllä asiaa edistä.

Sinänsä ymmärrän, että meillä on Euroopan unioni, joka ajaa kilpailuneutraliteettia, ja meillä on yksityisiä klinikoita, jotka haluavat yhdenvertaisen ja tasavertaisen tilanteen, mutta oikeudet ja velvollisuudet pitäisi aina olla tasapainossa, ja kunnaneläinlääkäreillä oikeus ja velvoite on aina ollut se, että he sitoutuvat pienellä peruspalkalla tekemään työtä mutta sitoutuvat myös virkansa puolesta päivistämään, mikä on tämänkin lain velvoite.

Eli tämä lain velvoite ja sisältö ovat ristiriidassa keskenään, ja sen takia me oppositiopuolueet olemme nähneet, että me emme hyväksy tätä lakia kokonaisuudessaan, joten esitän vastalauseen mukaisesti, että tämä laki ja siihen liittyvät lait hylätään.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Edustaja Elomaa, olkaa hyvä.

17.00 Ritva Elomaa ps: Arvoisa puhemies! Edustaja Eestilä esitteli tämän hallituksen esityksen ja sen, mitä se sisältää, hyvin kattavasti. Kannatan edustaja Eestilän esitystä, sitä, että hallituksen esitys ja siihen sisältyvät muut lait hylätään.

Esitin jo ensimmäisessä käsittelyssä niitä pointteja, miksi tähän päädyttiin, ja koko oppositio oli tätä mieltä valiokunnassa. Se ydinsyy siinä on tämän päivistyksen toimivuus. Päivistyksen pitää toimia Suomen eri alueilla, se on eläinsuojelukysymys. Hallituksen esittämä laki on nyt tässä muodossaan hyvin ristiriitainen. Siinä vaaditaan ympärivuorokautista päivistystä ja sitten kuitenkin heikennetään virkaeläinlääkäriin oikeutta harjoittaa ammattiaan ja kehittää sitä. Ne asiat ovat ristiriidassa. Näin ollen voidaan todeta, että tässä menisi eläinsuojelu takapakkia.

Meillä on tulossa ihan kohtapuoliin tämä eläinten hyvinvointilaki uudistukselle — sitä käsitellään tällä hetkellä maa- ja metsätalousvaliokunnassa — ja se saadaan valmiiksi varmaan tällä vaalikaudella. Emmehan me halua mennä huonompaan suuntaan eläinten hyvinvoinnissa. Tuotantoeläinten ja lemmikkieläinten ja myös luonnoneläinten hoitaminen — hyvin paljon kunnaneläinlääkärit tekevät sitä. Ja jos näitten eri eläinten hoitaminen jotenkin laitetaan ristiriitaan, niin silloin ollaan kyllä hakoteilla. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Edustaja Autto, olkaa hyvä.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 163/2022 vp

17.02 **Heikki Autto kok:** Arvoisa puhemies! Suomalainen elintarviketuotanto, ennen kaikkea suomalainen viljely- ja kotieläintuotanto, on tällä hetkellä rajussa murroksessa. Ja jotta suomalaisen ruoantuotannon kannattavuus saadaan turvattua, meidän täytyy yhä enemmän löytää suomalaisille, todella korkealaatuisille tuotteille myöskin vientimarkkinoita. Ja, arvoisa puhemies, uskon vahvasti siihen, että tällainen vientimarkkinoiden löytäminen on mahdollista. Meillä Suomessa on maailman puhtain maaperä, meillä on puhtain vesi, puhtain ilma, mutta myös esimerkiksi kotieläinten hyvinvointi ja kotieläinten pidon eettinen taso ovat meillä erittäin korkeita. Näistä voimme varmasti myöskin ammentaa edellytyksiä sille, että elintarvikevienti voi tuoda sitä tarvittavaa arvonlisää, jota tarvitaan siihen, että kotimainen ruoantuotanto säilyy vahvalla tasolla ja että se turvaa myöskin huoltovarmuutemme, jonka tulee olla kaikkina aikoina kunnossa.

Tähän liittyen tämä lainsäädäntö on tietysti sillä tavalla aivan keskeisessä roolissa, että jotta eläinten pito, eläinten lääkintä ja sitä kautta eläinten eettinen kohtelu ovat hyvällä tasolla, niin eläinlääkintään liittyvien kysymysten täytyy olla hyvällä tasolla. Edellä mieles-täni — tietävästi eduskunnan ainoa eläinlääkäritaustainen kansanedustaja, ainakin viime vuosilta — edustaja Eestilä hyvin kuvasi sitä, miksi tämä esitetty laki ei asiantilaa vie toivottuun suuntaan ja miksi lakiesitys tulisi hylätä. Luotan tässä erittäin vahvasti edustaja Eestilän asiantuntemukseen ja niihin perusteluihin, joita hän edellä esitti, ja kannatan siksi tätä hylkäysesitystä.

Keskustelu päättyi ja asian käsittely keskeytettiin.